

STALIŠČA IN UGOTOVITVE UPRAVNEGA ODBORA PZS O NESREČAH V GORAH IN VZROKIH ZANJE

GORE ZA ŽIVLJENJE, NE ZA SMRT

Na zadnji lanskoletni seji upravnega odbora Planinske zveze Slovenije, ki je bila 7. novembra v Kamniški Bistrici, so med drugim razpravljali o nesrečah v gorah in vzrokih zanje. Po obrazložitvi **Danila Škerbineka** in po živahni razpravi so soglasno sprejeli sklepe, stališča in ugotovitve upravnega odbora PZS, od katerih povzemo najpomembnejše.

Po grobih podatkih obišče slovenske gore letno več kot milijon obiskovalcev. Množičen obisk gora je z leti prinesel s seboj tudi varljiv občutek varnosti, zato se z večjim številom obiskovalcev večja število nesreč do te mere, da skrb zbujujoče stanje terja ukrepanje vseh pristojnih in odgovornih.

Iz poročil gorskih reševalcev je videti, da so bile leta 1997 v gorskih nesrečah najpogosteje udeležene osebe, stare med 20 in 29 let, in da se je največ nesreč zgodilo septembra v popoldanskem času v Kamniških in Savinjskih Alpah na višini okoli 1900 metrov. Izstopa podatek, da se največ nesreč zgodi v lepem vremenu. Med ponesrečenimi obiskovalci gora je tretjina članov planinskih društev.

NAJPOGOSTEJŠI VZROKI ZA NESREČE

Najpogostejši vzroki za nesrečo so telesna nepripravljenost, nepoznavanje gorskega sveta, bolezen, podcenjevanje, odlom skale, neprimerna oprema in obutev. Ponesrečeni so v gorah najpogosteje v neorganiziranih skupinah ali kot posamezniki, nesreč planincev, ki so se odpravili v gore v organiziranih skupinah, skorajda ni. Pozivamo vse, ki tako ali drugače oblikujejo javno mnenje, da gorá ne prikazujejo samo v idealizirani podobi in predvsem kot prostor, kjer naj bi se obiskovalci osvobodili vseh nadlog modernega življenja, pač pa celovito z vsemi nevšečnostmi in nevarnostmi, ki lahko doletijo nepripravljene in nevešče obiskovalce gora. To bo omogočilo, da bodo obiskovalci manj podcenjevali gore in bolj skrbeli za lastno varnost.

Eden od mnogih vzrokov za nesreče v gorah je odtujenost od narave. Planinstvo vse manj ostaja način življenja. Zdaj se izleti v gore po pravilu končajo še isti dan, zato kočje predvsem v sredogorju ostajajo osamljene. Odmerjen čas za obisk gora postaja vse krajši, cilji obiskovalcev vse zahtevnejši, to pa sili v večje tveganje. Redkeje se dogaja, da obiskovalci opustijo ali spremenijo cilj ali odnehajo med potjo, če to po vseh zakonitostih varnega gibanja v gorah veleva vreme ali psihofizično stanje obiskovalca. Vse to so navade današnjega življenja, ki slabo vplivajo na varnost obiskovalcev gora. Planinski organizaciji množičnost za vsako ceno ni več glavni cilj; kvečjemu želimo množice obiskovalcev navdušiti za gorništvu kot način življenja.

Planinske organizacije smo od ustanovitve dalje z osnovno dejavnostjo, to je gradnjo koč in poti ter vzgojo in izobraževanjem vodnikov, usmerjene v preprečevanje

nesreč v gorah. Vse naše dejavnosti bodo tudi v prihodnje podrejene cilju, kako omogočiti in zagotoviti čim varnejšo hojo v gore. Zato zavračamo tista javna mnenja, ki trde, da planinske organizacije spodbujamo dejavnost, ki je sama po sebi življenjsko nevarna.

STALNO IZOBRAŽEVANJE

V planinskih društvih bomo storili vse, da bodo vsi člani dobili potrebna znanja o varni hoji v gore. Zato pozivamo planinska društva, da obiskovalcem gora omogočijo nakup vzgojne literature, vodnikov in planinskih kart tudi v planinskih kočah. Prav tako pozivamo planinska društva, da skrbje za vpisne knjige v planinskih kočah in na vrhovih, ki so ponekod v slabem stanju.

Obiskovalcem gora priporočamo, da o svojih nameravnih gornjskih ciljih seznanijo svojece, da puščajo sporočila in da se dosledno vpisujejo v vpisne knjige v kočah in na vrhovih. Ker je preutrujenost eden od najpogostejših vzrokov za nesrečo, obiskovalcem priporočamo, da načrtujejo izlete, primerne svojim sposobnostim, zahtevnejše cilje pa naj načrtujejo s spanjem v planinski koči. Znanja o varni hoji je potrebno vseskozi obnavljati in utrjevati. Zato obiskovalcem gora priporočamo, da se izobražujejo s pomočjo dostopne vzgojne literature. Zlasti neusposobljenim obiskovalcem gora svetujemo, da se udeležujejo organiziranih izletov v okviru planinskih društev ali da najamejo gorskega vodnika.

Predlagamo, da oblastni organi poskrbijo, da dobijo učenci in dijaki v osnovnih in srednjih šolah v okviru rednega programa potrebno osnovno gorniško znanje. Zato ponovno obujamo predlog, da bi vsi učenci prejeli brošuro Gornikov svetovalec, kjer so zbrani napotki za varno hojo.

Gora ne sme biti mesto za iskanje izgubljenih iluzij človeka. Varno gibanje v gorah je predvsem odvisno od psihične in fizične pripravljenosti obiskovalca. Zato gore uživajmo, doživljajmo in se jih lotevajmo zmerno v skladu z njihovo naravo, ki ne trpi potrošništva, naglice in podcenjevanja. Potem bomo lahko pritrtili Kugyjevi misli: »V gore hodimo zato, da bi tam živeli in ne umrli.«

Andrej Brvar pelje PZS v novo tisočletje

Najpozneje do 30. maja 2002 bo na čelu Planinske zveze Slovenije še vedno **Andrej Brvar**, katerega desna roka bo pet podpredsednikov, in sicer **Janez Duhovnik** iz PD Medvode, **Franc Ekar** iz PD Kranj, **Borut Peršolja** iz PD Domžale, **Tone Škarja** iz PD Kamnik in **Adi Vidmajer** iz PD Celje. Tako so se odločili delegati slovenskih planinskih društev na letošnji volilni skupščini 28. marca v Celju. Čeprav so nekateri pričakovali dramatično zasedanje te skupščine, je predsednik delovnega predsedstva **Edvard Stepišnik** iz PD Celje skoraj šesturni vrhunski sestanek slovenskih planincev brez vsakršnih zapletov pripeljal do konca.